

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 70832-2023

Onderwerp: Beleidsplan 2024-2027 en Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Brabant-Noord

Auteur	: Lianne Janssen
Domein/team	: Dienstverlening / Veiligheid
E-mail	: Lianne.Janssen@gemeentemaashorst.nl
Port.	: M.J.D. Donders- de Leest (wnd)

Effect op de begroting

Ja Nee

Onderwerp

Beleidsplan 2024-2027 en Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Brabant-Noord

Voorstel

1. De bijgevoegde zienswijze in te dienen op het ontwerp van het Beleidsplan 2024-2027 en het ontwerp van de actualisatie van het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Brabant-Noord

Inleiding

Veiligheidsregio Brabant-Noord vraagt de deelnemende gemeenteraden hun zienswijze te geven op het concept Beleidsplan 2024-2027 en de actualisatie van het Regionaal Risicoprofiel.

Op grond van artikel 14 en 15 van de Wet Veiligheidsregio's stelt de veiligheidsregio één keer in de vier jaar een beleidsplan vast. Voorafgaand aan de vaststelling overlegt de burgemeester met de gemeenteraad over het ontwerp. Het beleidsplan is mede gebaseerd op een risicoprofiel. Dit wordt vastgesteld door het bestuur na overleg met de gemeenteraden, waarbij het bestuur tevens verzoekt wensen kenbaar te maken over het in het beleidsplan op te nemen beleid.

Beide stukken worden nu in samenhang met elkaar aangeboden aan de gemeenteraden voor een zienswijze, zodat het algemeen bestuur ze in haar vergadering van 30 november 2023 vast kan stellen. Hieraan is voorafgegaan dat het concept Risicoprofiel en de Strategische Koers (basis voor het beleidsplan) in de regionale raadsbijeenkomsten van oktober 2022 en mei 2023 aan de orde zijn gekomen.

Beoogd effect

Veiligheidsregio Brabant-Noord vraagt de deelnemende gemeenteraden hun zienswijze te geven op het concept Beleidsplan 2024-2027 en de actualisatie van het Regionaal Risicoprofiel.

Op grond van artikel 14 en 15 van de Wet Veiligheidsregio's stelt de veiligheidsregio één keer in de vier jaar een beleidsplan vast. Voorafgaand aan de vaststelling overlegt de burgemeester met de gemeenteraad over het ontwerp. Het beleidsplan is mede gebaseerd op een risicoprofiel. Dit wordt vastgesteld door het bestuur na overleg met de gemeenteraden, waarbij het bestuur tevens verzoekt wensen kenbaar te maken over het in het beleidsplan op te nemen beleid.

Beide stukken worden nu in samenhang met elkaar aangeboden aan de gemeenteraden voor een zienswijze, zodat het algemeen bestuur ze in haar vergadering van 30 november 2023 vast kan stellen. Hieraan is voorafgegaan dat het concept Risicoprofiel en de Strategische Koers (basis voor het beleidsplan) in de regionale raadsbijeenkomsten van oktober 2022 en mei 2023 aan de orde zijn gekomen.

Beleidsplan 2024-2027

De samenleving verandert en laat zich niet begrenzen door een statisch beleidsplan van vier jaar. De grote ontwikkelingen in de wereld hebben ook invloed op het werkveld van de veiligheidsregio. Dit gaat bijvoorbeeld om langere perioden van droogte en extremere neerslag, en het zorgen voor een veilige energietransitie in een periode waarin de noodzaak tot gasbesparing en verduurzaming hoog is. Ook zien we steeds meer crises die elkaar opvolgen en versterken.

De veiligheidsregio is een parate hulpverleningsorganisatie die ook nieuwe en langdurige crises aan moet kunnen. De basis van de organisatie kenmerkt zich door een parate brandweerorganisatie op basis van vrijwilligheid. Tegelijkertijd bestaat het besef dat we als overheid niet alles kunnen regelen. Een leefomgeving zonder risico's bestaat niet. Veiligheidsregio's krijgen steeds meer een coördinerende rol, ook als een crisis buiten de fysieke veiligheid valt. Verschuiving naar crises met een sociaalmaatschappelijke component en het stimuleren van zelfredzaamheid en samenredzaamheid, zijn ook onderdeel van het werk van de veiligheidsregio geworden.

Het beleidsplan steunt op de volgende uitgangspunten die voortkomen uit de strategische koers die door het bestuur is vastgesteld. De uitgangspunten sluiten aan op de toekomstbestendigheid en wendbaarheid die de huidige tijd vraagt:

- *Slim samenwerken*, met partners en de maatschappij en het stimuleren van zelfredzaamheid. De uitdagingen waar we de komende jaren mee te maken krijgen, zijn te complex om als veiligheidsregio alleen op te pakken;
- Uitgaan van *veerkracht en wendbaarheid*, zowel intern als bij de aanpak van risico's. De veiligheidsregio bereidt zich voor op zowel flitsincidenten als langdurige crises, waarbij niet altijd duidelijk is om welke incidenten en crises het gaat.
- Investeren in *kennis en innovatie*. De complexe samenhang van risico's zorgt dat innovatie en kennisontwikkeling van het grootste belang zijn.
- *Mens en werk in balans*, de veiligheidsregio zorgt voor goed werkgeverschap, gaat mee in de huidige ontwikkelingen en heeft oog voor de behoeften van medewerkers.

Inhoudelijke focus volgt in het beleidsplan vanuit het Risicoprofiel. De volgende risico's krijgen prioriteit;

- De risico's die verband houden met klimaatverandering en extremer weer: overstroming, hevige neerslag en natuurbranden als gevolg van langdurige droogte;
- Risico's op (grote) branden en ongevallen, zoals een ongeval op het spoor met gevaarlijke stoffen;
- Bedreiging van de vitale en digitale infrastructuur, zoals verstoring van de energievoorziening of de gevolgen van een cyberaanval.

Daarnaast bereidt de veiligheidsregio zich voor op onbekende sluimerende risico's: ondersteuning van maatschappelijke thema's, die tijdelijk uitgroeien tot een (potentiële) crisis.

Argumenten

1. Het beleidsplan is een goede weergave van de hedendaagse opgave van de veiligheidsregio

Naar aanleiding van de diverse ontwikkelingen in de maatschappij en veranderende rol van de veiligheidsregio's heeft in Brabant-Noord in 2022 op bestuurlijk niveau een strategische heroriëntatie plaatsgevonden. Deze is vertaald in de strategische koers die in de regionale raadsbijeenkomsten van oktober 2022 en mei 2023 aan u is toegelicht. De veiligheidsregio bestendigt haar basis, maar zorgt ook voor veerkracht en wendbaarheid zodat zij niet alleen bij klassieke (flits)incidenten klaar kan staan, maar ook bij hedendaagse crises op bijvoorbeeld sociaal-maatschappelijk vlak. Daar hoort bij om steeds meer de samenwerking op te zoeken met partners en inwoners, te ontwikkelen op kennis en innovatie en aandacht te hebben voor goed werkgeverschap. Deze koers vormt de basis van het beleidsplan, zodat de veiligheidsregio de komende jaren toekomstbestendig en wendbaar de uitdagingen van deze tijd aan kan gaan. Hiermee sluit het beleidsplan ook aan op de versterking crisisbeheersing die landelijk ingezet is en binnen veiligheidsregio's vertaald moet worden.

2. Het beleidsplan sluit goed aan op het Regionale Risicoprofiel

De risico's en beleidsadvies uit het Regionale Risicoprofiel zijn volledig verwerkt in het beleidsplan en geven de uitgangspunten uit de strategische koers focus. Het beleidsplan sluit daarmee goed aan op het Risicoprofiel.

3. Het Risicoprofiel brengt de huidige risico's en ontwikkelingen in onze regio goed in beeld

De afgelopen vier jaar zijn bewogen jaren geweest op het gebied van risicobeheersing en rampenbestrijding. De coronacrisis, ontstane maatschappelijke onrust en gevolgen van klimaatverandering zijn ook in onze regio zichtbaar geweest. Gevolgen van deze ontwikkelingen op de risico's zijn verwerkt in de actualisatie van het Risicoprofiel. Impact op de continuïteit van de samenleving komt bij steeds meer risico's aan de orde. Dit uit zich ook in het advies om in de nieuwe beleidsperiode specifiek aandacht te besteden aan de risico's/ thema 'verstoring energievoorziening', 'verstoring telecom/ICT' en 'Informatieveiligheid'. Met de toevoeging van deze risico's, op de reeds benoemde risico's voor onze regio (hoogwater, klimaat en risico's rondom spoorvervoer), is de actualisatie van het risicoprofiel een goede weergave van de risico's waar de regio Brabant-Noord mee te maken heeft en waarvoor aandacht nodig is op regionaal niveau.

Het risicoprofiel kent op dit moment een wettelijke cyclus van 4 jaar en wordt uitgevoerd volgens een landelijke methodiek. Er is echter veel meer behoefte aan het actueel signaleren en monitoren van risico's. Eind 2023 start een regionaal project om de koppeling tussen de analyse van veiligheidsrisico's uit het risicoprofiel met het beleid te verbeteren zodat het doorlopend signaleren en monitoren van

risico's mogelijk wordt. Dit traject maakt ook onderdeel uit van de landelijke versterking crisisbeheersing. Ook zal samen met partners in de zorgketen een 'Zorgrisicoprofiel' worden ontwikkeld.

4. De lokale vertaling van het Risicoprofiel Maashorst

Het risicoprofiel kan afwijken van de (maatschappelijke) beleving van risico's. Dit komt doordat het risicoprofiel een technische analyse betreft aan de hand van een landelijke handreiking. Het is een objectieve bouwsteen. Naast deze objectieve bouwsteen is de maatschappelijke beleving bij risico's belangrijk om te komen tot een juiste focus van het beleidsplan: welke veiligheidsvraagstukken zijn belangrijk en wat gaan we daarvoor doen? De veiligheidsregio nodigt gemeenteraden uit hun wensen hierover kenbaar te maken.

Kanttekeningen

1. Breder taakopvatting

De veiligheidsregio beschrijft in het beleidsplan een bredere taakopvatting dan voorheen. Naast klassieke (flits)crises krijgen veiligheidsregio's ook steeds meer een rol bij sociaal-maatschappelijke en soms langdurige crises. Daarnaast krijgen risicocommunicatie en het stimuleren van zelf- en samenredzaamheid steeds meer aandacht, ook in deze bredere benadering van crises. Vanuit de informatiegestuurde netwerkorganisatie die de veiligheidsregio afgelopen jaren heeft opgezet, en verder door ontwikkelt vanuit de landelijke versterking crisisbeheersing, is steeds meer informatie beschikbaar. Een bredere taakopvatting vraagt om kritisch te blijven kijken naar de rol en (basis)taken op basis van de Wet veiligheidsregio's, zodat de veiligheidsregio daarin herkenbaar blijft. Een duidelijke afbakening geeft het beleidsplan op dit moment niet en dit zal ook gaandeweg gevormd moeten worden in samenspel met alle betrokken partijen. Hiervoor wordt daarom aandacht gevraagd in de zienswijze.

2. Het Beleidsplan kent nog geen financiële vertaling

Het vertrekpunt is dat dit beleidsplan gerealiseerd wordt binnen de bestaande (financiële) kaders zoals die zijn opgenomen in de Programmabegroting 2024, de landelijke doelstellingen (en financiering) rondom de Versterking Crisisbeheersing en de prioriteiten vanuit het risicoprofiel. De exacte financiële vertaling van het Beleidsplan 2024-2027 wordt zichtbaar gemaakt in de Kadernota en Programmabegroting 2025. Rondom de bespreking van de Kadernota en Programmabegroting 2024 hebben de gemeenteraden in de regio gevraagd terughoudend te zijn met een toekomstige toename van de gemeentelijke bijdrage en gevraagd inzichtelijk te maken hoe de veiligheidsregio de komende jaren toekomstbestendig blijft werken (en wat hiervoor nodig is). Inhoudelijk geeft het beleidsplan hierin inzicht, financieel wordt dit in de eerstvolgende begrotingscyclus inzichtelijk gemaakt. Het is belangrijk dat de ambities, externe factoren die invloed hebben op de taak/financiën en de financiering nu en in de toekomst in balans blijven. In de zienswijze wordt hier daarom aandacht voor gevraagd. Daarbij wordt meegegeven dat de huidige kaders leidend zouden moeten blijven en extra taken alleen opgepakt worden wanneer hier financiering tegenover staat.

Financiën

De vorige beleidsperiode werd de doorontwikkeling van het beleidsplan gefinancierd vanuit reserves, waarbij structurele kosten ook structureel ingevuld moesten worden. Richting het einde van de beleidsperiode bleek dat er structurele impulsen nodig waren om de informatieorganisatie op orde te brengen en brandweeropleidingen te borgen. Door ontwikkelen vanuit reserves is deze periode niet aan de orde. De financiële vertaling van het Beleidsplan 2024-2027 wordt zichtbaar gemaakt in de Kadernota en Programmabegroting 2025. De impuls die is opgenomen op het gebied van het thema informatievoorziening en versterking op crisisbeheersing wordt gefinancierd vanuit een structurele doeluitkering van het Rijk die daarvoor gelabeld is. De veiligheidsregio geeft aan te verwachten dat de ambities uit het beleidsplan zijn te realiseren binnen de huidige financiële kaders. In de zienswijze wordt meegegeven dat wanneer de ambities, externe factoren en financiering niet meer in balans zijn, het bestuur tijdig betrokken wordt zodat de ambities uit het beleidsplan heroverwogen kunnen worden.

Duurzaamheid

n.v.t.

Participatie

Alle 11 gemeenteraden krijgen de gelegenheid hun zienswijze te geven op het Risicoprofiel en Beleidsplan 2024-2027. Uw zienswijze wordt kenbaar gemaakt aan de Veiligheidsregio Brabant-Noord zodat deze betrokken kan worden bij de besluitvorming door het Algemeen Bestuur op 30 november 2023. De veiligheidsregio organiseert een informeren webinar over het Beleidsplan en Risicoprofiel voor raadsleden en kan op verzoek een toelichting verzorgen in uw raad.

Communicatie

Lopende de beleidsperiode wordt u geïnformeerd over en betrokken bij de beleidsuitvoering via de jaarlijkse p&c cyclus (Kadernota en Programmabegroting), bijdragen in de verenigde voorbereidende vergaderingen (regionale raadsbijeenkomsten) en het actief delen van de stukken van het Algemeen Bestuur.

Vervolg

n.v.t.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Zienswijzeverzoek VRBN
2. Concept Beleidsplan 2024-2027 VRBN
3. Concept Regionaal Risicoprofiel 2024-2027 VRBN
4. Gemeentelijke pagina Regionaal Risicoprofiel gemeente Maashorst
5. Concept zienswijzebrief

Bijlagen ter informatie

1. n.v.t.

Uden, 26 september 2023

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,
de secretaris, de burgemeester,

J.A.G.M. van Aaken

M.J.D. Donders-de Leest (wnd.)